

Enriquir la bibliografia mitjançant la recerca de textos i manuscrits facilita el millor coneixement de la història d'una població, d'un personatge, etc. Sempre hem sentit especial afecció per aquests temes de llibres i biblioteques respecte dels quals cinquanta anys enrera escriguérem uns dels nostres primers articles en el qual donarem a conèixer els llibres del chor i de la biblioteca que a l'any 1512 posseïa l'església parroquial de Sant Esteve d'Olot (1).

Dintre d'aquesta línia ara donaré compte de dos manuscrits que duen relació amb Olot i que en el curs d'una consulta aliena al tema vaig anotar d'entre els més de dos mil que figuren a l'**Inventario general de manuscritos de la Biblioteca Universitaria de Barcelona**. Mossèn Francesc Miquel i Rosell, conservador que era de la Secció de Manuscrits de l'esmentada Biblioteca, en va fer la descripció i l'obra va ésser editada a Madrid per les Direccions Generals de Enseñanza Universitaria y de Archivos y Bibliotecas. (Madrid 1958-1969).

El que porta el número 6 diu així:

Raho de 1 esperit y del que ha passat en lo interior de la senyora Teresa Mir i March, natural de la vila de Olot. bisbat de Girona, que ella mateixa dona a son pare espiritual.

Folio 1. (Hay dibujado un corazón, en el que figuran los nombres de todas las virtudes que adornaron el de la biografiada). F. 1vº. **Protesta general de tot lo que se escriurà.** FF. 2-12. **J.M.J. Relació y breu resumen de lo que Deu ha obrat en lo natural y modo de viure de la senyora Teresa Mir y March.**— Inc.: **Theresa Mir y March nasqué en la vila de Olot, bisbat de Girona, de pares honestos...** Expl. en el párr., 36: **conforme al principi de sa vida se refereix.**— Ff. 23-152. **J.M.J. Rahó de**

l'esperit etc., y confessor y als demás, que el Senyor destina y vol. Inc.: Any 1709. I. Lo tercer diumenge de Abril de 1709 en la iglesia major de Castelló de Ampurias... Expl. en el año 1714 párr. 289: leyendo la vida de sor Maria de Agreda... que, apenas, tinch ningún género de tentació ni appetit, ni passió que m predomina.

Papel. S. xviii. 165 ff. útiles, menos el 12 vº-22, 152-65, más una hoja de guardas al principio, que están en bl. S. n. 215 x 160 mms.

Enc.: Pergamino. Tej.: **Rahó de l'esperit de S. Teresa mir y March.**

Olim: 21-3-7; 2-3-7; Xn-4-47; y Xn-4-24.

Notanda: Para tapas se ha utilizado un pergamino musicado, del s.xvi, que contiene una lección del libro de Job, del oficio de difuntos.

De Teresa Mir i March en dóna raó Paluzie (2) en la relació de personalitats olotines: "Nació en Olot a últimos del siglo XVII; fué una mujer casada muy virtuosa y entregada a la piedad. Escribió **Rahó del esperit** y de lo que ha passat en el interior de Teresa Mir i March natural de Olot, que ella misma entregó a su confesor el presbítero Esteban Gay, y este lo recopiló en un tomo en 4.º manuscrito que se halla en la Biblioteca de San Juan".

També, encara que incidentalment, en parla Joaquim Danés (3) en referir-se al testament de mossèn Antoni Parrinet el qual: "a 26 de maig de 1736 deixà tota la seva roba blanca, que era molta segons consta documentalment, i un personat de 1.300 lliures i un altre de 900, **exceptuant l'usdefruit de Teresa Mir i Marc, vidua, que devia ésser la majordona**".

L'altre manuscrit porta el número 1.376 i és descrit així:

P. Hermenegildus Olotensis, O. M.C.: Elucidata Aristotelis

Phisica.

Folio 1. Portada. **Elucidata, etc., a R.R. F. Hermenegildo Olotensi, Capuxino, subtilissimo interprete in Ausetano cenobio, scripta sub Virginea umbra ac Angelici nuntii sanctique**

Nazianzeni Gregorii et seraphici P.N., necnon totius caelicae curiae, die quintadecima Februarii a Nat. Dni. 1663.— F. 1v.º, Proemium... Inc.: **Scriptis illis qui ad Philosophiam Rationalem pertinere iudicavimus, nunc ad Philosophiam Naturalem....**- Ff. 2-111 (c.n.p. 1-220). **Tractatus I in primum librum Phisicorum. Prima pars Phisicae integrae, que continet octo libros.... Disp. 1ª. proemialis.** Inc.: **Alique auctores nimis extendunt proemialia Phisicae, alii ita coartant...**Expl. el tratado viii, disp. 2ª” **De existentia primi motoris”: Quinto probatur, quia evidens est a creaturis rationalibus opera quaedam fieri digna premio et alia digna supplicio... et omnium Sanctorum et Sanctarum. Amen. II. Elucidatio in tres libros Aristotelis de Anima. f. 113 - III Elucidatio in duos libros Aristotelis de Ortu et Interitu. f. 152 - IV. Elucidatio in quatuor libros Aristotelis de Caelo. f. 174. - V. Elucidatio in quatuor libros Aristotelis Metheorum. f. 184.**

Papel, Año 1663. 194 ff. útiles, menos el 112 que está en blanco. N.a.p. 145x100 mms.

Olim: 25—5—7; y 8—9—103.

Del P. Hermenegild també en parla Paluzie en el lloc citat: **“Marca, José, capuchino, conocido en su orden por Fr. Hermenegildo de Olot, tomó el hábito en septiembre de 1655 a la edad de 15 años. Siguió la carrera de las letras y por sus conocimientos adquirió el renombre de Teólogo. Fué lector insigne, predicador célebre, y tuvo los mayores empleos de la orden, siendo muchas veces provincial. Gobernó con tanto acierto, que dió bien a conocer a todos sus correligiosos el celo que en él residía en la observancia de la regla, de la disciplina regular y de su mucha prudencia. Murió con fama de singular virtud en 17 de octubre de 1713 en el convento de Olot. Como escritor publicó en Barcelona: Joyell preciós per la 3ª ordre de N. P. S. Francisco.— Escuela de devoción y perfección.— Dejó en el convento de Barcelona manuscritos: De predicables, 4 tomos. Un curso de filosofía siendo lector de Vich en 1663, y se halla en la Biblioteca de San Juan.”** (4)

J. Pla Cargol dóna un resum de Paluzie en el seu llibre “Biografias de Gerundenses” (Girona 1960), però s’equivoca al

donar l'any de la mort 1713, com si fos la del naixement. Així bé Castellà i Llovera en "Notas Históricas" (vol. 3, p. 293), copia literalment la nota biogràfica de Paluzie. Sobre aquest religiós hi ha un estudi monogràfic molt interessant, del caputxí P. Andreu de Palma, treball que va ser premiat als Jocs Florals celebrats a Olot l'any 1949. Notícia que desconeixiem i que devem a la gentilesa del nostre bon amic Sr. Josep M^a. de Solà Morales. D'aquest estudi resulta que el cognom del P. Hermenegild, segons afirma J. Serra i Postius, no era Marca, com diu Paluzie seguint a Torres Amat, sinó **Creuet**, atestat així bé pel P. Valentí d'Olot. L'afirmació de l'historiador Serra i Postius l'hem de considerar segura donada l'amistat que tingué amb el P. Hermenegild, que a més va ser el seu confessor.

Remarquem que el llibre de Teresa Mir segons diu Paluzie va ser recopilat pel seu confessor el prevere Esteve Gay. Quant a l'inventari dels manuscrits l'autor no hi fa constar la procedència dels dos mss. perquè no la conegué, ja que l'esmenta sempre que la pot verificar, amb tot Paluzie diu ben clar que els dos llibres es troben a la Biblioteca de Sant Joan, respecte de la qual direm que amb la Desamortització tots els llibres dels convents de Barcelona foren aplegats al convent dels caputxins i tot seguit (1836) al monestir de Sant Joan de Jerusalem formant-se una Biblioteca Pública i Provincial la custòdia i govern de la qual es confià a la Universitat. Marià Aguiló, Director de la Biblioteca des del 1871 n'organitzà el trasllat (1880) al nou edifici de la Universitat (5) on es troben avui a disposició dels investigadors.

Lluís Batlle i Prats

NOTES:

- 1.— L. Batlle i Prats. **Notícies de llibres d'antics inventaris del Bisbat de Girona.** "Estudis Universitaris Catalans". 16 (Barcelona 1931) 333.
- 2.— E. Paluzie Cantalozella. **Olot, su comarca . . .** Barcelona 1860, p. 192.
- 3.— J. Danés. **Pretèrits Olotins.** Olot 1950, p. 526.
- 4.— Paluzie. Ob. cit. p. 192.
- 5.— Vegí's l'article de Rosalía Guilleumas **Biblioteca de la Universitat de Barcelona** al vol. 3 de la Gran Enciclopèdia Catalana, p. 539.